

Tálknafjarðarhreppur  
Óskar Örn Gunnarsson  
Strandgötu 39  
460 Tálknafjörður

Reykjavík, 22. febrúar 2024

Tilvísun: 201908018 / 3.1

## Efni: Tillaga að Aðalskipulagi Tálknafjarðarhrepps 2019-2039

Tálknafjarðarhreppur hefur, með erindi dags. 24. janúar 2024, sent Skipulagsstofnun til athugunar tillögu að Aðalskipulagi Tálknafjarðarhrepps 2019-2039 samkvæmt 3. mgr. 30. gr. skipulagslaga. Tillagan var samþykkt til auglýsingar í sveitarstjórn 23. janúar 2024.

Skipulagstillagan er sett fram á uppdrætti með sveitarfélagsuppdrætti í mkv. 1:50.000 og þéttbýlisuppdrætti í mkv. 1:10.000 dags. 28. mars 2023, í greinargerð dags. í nóvember 2023 og á 16 þemauppdráttum.

Með erindinu bárust umsagnir um vinnslutillögu frá fjölmörgum aðilum. Stafræn gögn bárust með tillögunni.

Skipulagsstofnun hefur farið yfir framlögð gögn og bendir á eftirfarandi atriði varðandi skipulagstillöguna og umhverfismat hennar:

### Íbúðarbyggð og húsnæðisþörf

- Við mat á íbúðarþörf á skipulagstímabilinu er bent á að líta til húsnæðisáætlunar Tálknafjarðar 2020-2028 og að áform um uppbyggingu nýrrar íbúðarbyggðar verði sett í samhengi við hana. Minnt er á að húsnæðisáætlun miðast við skemmri tíma en skipulagstímabil aðalskipulagsins.
- Í tillögunni er gert ráð fyrir að íbúum fjölgi að meðaltali um 0,5% á ári út skipulagstímabilið og að íbúar sveitarfélagsins verði þá á bilinu 270-280 en einnig kemur fram að íbúar hafi verið tæplega 270 í byrjun árs 2023. Yfirfara þarf viðbúna fólksfjölgun miðað við nýjustu tölur um fólksfjölda.
- Skýrt þarf að vera í sérákvæðum hversu margar íbúðir eru heimilaðar innan hvers landnotkunarreits, þ.e. samanlagður fjöldi þegar byggðra íbúða og óbyggðra íbúða sem heimild er fyrir. Hámarksbyggingarmagn þarf einnig að koma fram. Þetta á hvort tveggja við á landnotkunarreitum skilgreindum fyrir íbúðarbyggð og annars staðar þar sem íbúðir eru leyfðar, svo sem á svæðum fyrir verslun og þjónustu og hafnarsvæðum.

### Efnistöku- og efnislosunarsvæði

- Almennt þarf að skilgreina efnismagn og stærð landnotkunarreita með samræmdum hætti í sérákvæðum fyrir efnistöku- og efnislosunarsvæði, þ.e. gera grein fyrir hámarksefnismagni í m<sup>3</sup> og stærð svæða í ha eða m<sup>2</sup>.
- Yfirfara þarf sértæk skipulagsákvæði í töflu fyrir flokkun efnistökusvæða á bls. 29 með hliðsjón af umfjöllun um tilkynningarskyldu í 1. viðauka laga nr. 111/2021 um umhverfismat

framkvæmda og áætlana, t.a.m. er framkvæmd ávallt háð mati á umhverfisáhrifum þegar rask er orðið meira en 250.000 m<sup>2</sup> sbr. tl. 2.01 í viðaukanum.

- Vitnað er í brottfallin lög um mat á umhverfisáhrifum í töflu fyrir flokkun efnistökusvæða.

### Frístundabyggð

- Misræmi er varðandi fjölda frístundahúsa sem heimilt er að byggja á landbúnaðarsvæðum án skilgreiningar frístundabyggðar, þ.e. hvort mörkin séu fimm eða sex hús.

### Landbúnaðarsvæði og flokkun landbúnaðarlands

- Í tillögunni kemur fram að enginn hefðbundinn landbúnaður með búfénað sé stundaður í sveitarfélaginu og í raun enginn landbúnaður utan frístundabúskapar. Skipulagsstofnun minnir á að flokkun landbúnaðarlands skuli vera óháð stöðunni í dag, annars konar landbúnaður gæti rutt sér til rúms í sveitarfélaginu í ókominni framtíð.
- Sams konar sértæk ákvæði eru sett um alla landnotkunarreiti á landbúnaðarsvæðum (L2-L4). Að mati Skipulagsstofnunar er æskilegt að sett séu mismunandi ákvæði fyrir þessa reiti sem endurspeglir stefnu sveitarstjórnar um vernd góðs landbúnaðarlands og að litið sé á gott landbúnaðarland sem auðlind.
- Setja þarf skýrari ákvæði um á hvaða landbúnaðarsvæðum og í hvaða umfangi skógrækt er heimil, hvort um sé að ræða ákveðin svæði umfram önnur. Sjá nánar endurútgefnar leiðbeiningar, „Skógrækt í skipulagsáætlunum sveitarfélaga“, sem finna má á [vef Skipulagsstofnunar](#).
- Afmarka þarf á sveitarfélagsupphætti landnotkunarreiti fyrir landbúnaðarsvæði með skýrum línun (líkt og með aðra reiti).

### Stakar framkvæmdir

- Skilgreina þarf nánar hámarksumfang mannvirkja í tengslum við spennistöðvar og fjarskiptastöðvar sem teljast vera „í smáum stíl“ svo að ljóst sé hvenær þurfi breytingu á aðalskipulagi vegna slíkra framkvæmda.
- Skipulagsstofnun bendir á að nýting jarðhita kann að vera tilkynningarskyld framkvæmd.
- Heimilt er að reisa allt að 20 m háar vindmyllur. Gera þarf grein fyrir því hvort um sé að ræða hæð spaða í efstu stöðu.

### Umhverfismat

- Í umhverfismatsskýrslu er aðeins gerð grein fyrir auknum heimildum á landbúnaðarsvæðum, niðurfellingu íbúðarbyggðar og skilgreiningu tveggja svæða fyrir frístundabyggð. Skipulagsstofnun bendir á að fiskeldi hefur vaxið á undanförunum árum og í tillögunni er framleiðslumagn aukið umtalsvert á nokkrum stöðum. Þá er gert ráð fyrir stækkun hafnarsvæðis með landfyllingu og rýmri heimildum til efnistöku. Skipulagsstofnun beinir því til sveitarstjórnar að meta þurfi umhverfisáhrif af þeim breytingum frá gildandi stefnu sem líklegt er að hafi í för með sér umtalsverð áhrif.
- Meta þarf áhrif af stefnu aðalskipulagsins á umhverfispáttinn loftslag.
- Vatnaáætlun er ekki lengur drög heldur var samþykkt 2022 fyrir árin 2022-2027. Vatnaáætlun 2022-2027 ætti að vera umhverfisviðmið fyrir umhverfispáttinn „vatnafar“.
- Vísað er endurtekið í brottfallin lög nr. 106/2000 um mat á umhverfisáhrifum en lögin féllu úr gildi með gildistöku laga nr. 111/2021 um umhverfismat framkvæmda og áætlana. Í kafla 4.3.10. um landbúnaðarsvæði er vísað í tölulið 3.22 sem er ekki til staðar í lögunum sem töku gildi árið 2021.

### Sérákvæði

- Ekki er tekin fram nákvæm stærð fyrir alla landnotkunarreiti, þetta á t.d. við um reiti fyrir I og F. Nákvæm stærð allra landnotkunarreita þarf að koma fram, hvort tveggja í greinargerð og stafrænni framsetningu, þ.e. ekki á við að tilgreina stærð sem <3 eða <5.

- Stærð vantar fyrir alla landnotkunarreiti í töflu fyrir vatnsból.
- Samræma þarf heiti/lýsingu og sérákvæði í töflu fyrir stofnvegina tvo.
- Fram kemur í kafla 4.4.7. um skóla að „...ávallt verði nægt leikskólapláss í sveitarfélaginu“. Bent er á að í sérákvæðum viðkomandi landnotkunarreits ætti að koma fram að þar sé leikskólinn staðsettur.

### Samráð

- Leita ætti umsagnar Landsnets og Lands & skógar, sameinaðri stofnun Skógræktarinnar og Landgræðslunnar.
- Atvinnuvega- og nýsköpunarráðuneyti er ekki lengur til.

### Uppdrættir

- Mælikvarði sveitarfélagsuppdráttar er sagður 1:70.000 í greinargerð en er 1:50.000 skv. uppdrættinum sjálfum.
- Bæta mætti við í greinargerðina að inni á sveitarfélagsuppdrætti sé þéttbýlisuppdráttur í mkv. 1:10.000.
- Upp á skýrleika væri æskilegt að merkja óbyggð svæði ÓB-1 á nokkrum stöðum til viðbótar á sveitarfélagsuppdrætti. Einnig mætti merkja vatnasvæði V-1 á norðurhluta Tálknafjarðar.
- Minjavernd MV-3 vantar á þéttbýlisuppdrátt.
- Á þéttbýlisuppdrætti ætti að standa HV-3 en ekki HV-1 (hverfisvernd HV-1 er staðsett annars staðar).
- Auðkenna þarf landnotkunarreit fyrir opin svæði austan við íþróttasvæði ÍP-1 og á Sveinseyraroddi.
- Landnotkunarreitir SL-1 virðist vera tvískiptur á sveitarfélagsuppdrætti en ómerktur á öðrum flákanum. Fram kemur í greinargerð að númeruð svæði séu „...þau þar sem í gildi eru samningar um nytjaskógrækt“ en allir reitir þurfa að fá auðkenndir á uppdrætti.
- Athuga skal hvort sérákvæði fyrir S-3 eigi örugglega við báða fláka sem auðkenndir eru sem slíkir á þéttbýlisuppdrætti.
- Hvert vatnsból sem fellur undir VB-3 ætti að vera auðkennt á uppdrætti.
- Auðkenndir fyrir iðnaðarsvæði I-16 sést illa á uppdrætti.
- Samræma þarf framsetningu þemauppdráttar, m.a. varðandi stærð þeirra.

### Annað

- Fjalla mætti um sameiningu Tálknafjarðarhrepps og Vesturbyggðar sem samþykkt var sl. haust, t.d. í umfjöllun um skipulagssvæðið í kafla 2.1.
- Vitnað er í tillögu að viðauka við landskipulagsstefnu sem náði ekki fram að ganga á Alþingi árið 2021. Bent er á tillögu til þingsályktunar um landsskipulagsstefnu ásamt fimm ára aðgerðaáætlun sem lögð var fram á Alþingi sl. desember 2023 (<https://www.althingi.is/altext/pdf/154/s/0621.pdf>) og bíður nú afgreiðslu Alþingis.
- Skipulagsstofnun bendir á að þingsályktunartillaga um Samgönguáætlun 2024-2038 var lögð fram á haustþingi 2023.
- Kerfisáætlun 2021-2030 hefur tekið gildi.
- Samantekt á umsögnum/athugasemdum og viðbrögð sveitarstjórnar við þeim er ekki hluti af samþykktum skipulagsgögnum og ætti því ekki að vera hluti af skipulagsgreinargerð í auglýstri tillögu.
- Bæta mætti strandsvæðisskipulagi Vestfjarða við í kafla um tengsl við aðrar áætlanir í undirkafla um skipulag haf- og strandsvæða.
- Fram kemur í greinargerð að fjórar breytingar á aðalskipulagi hafi verið gerðar á Aðalskipulagi Tálknafjarðarhrepps 2006-2018 en þær eru orðnar sjö.

- Fram kemur í kafla 4.2.1. um afmörkun reita að númer reits verði „...óbreytt þótt landnotkun verði breytt“. Skipulagsstofnun bendir á að númer kann að skarast við númer sem fyrir er í þeim landnotkunarflokki sem verið er að breyta í.
- Kafli 1.4. er titlaður sem „Skipulagsferill“ en fjallar í reynd um tengsl tillögunnar við aðrar áætlanir stjórnvalda.

#### Stafræn gögn

- Skipulagsstofnun hefur ekki lokið yfirferð sinni á stafrænum aðalskipulagsgögnum en ráðgerir að gera það á næstu dögum og í kjölfarið verður annað afgreiðslubréf sent, ef tilefni þykir til.

Skipulagsstofnun gerir ekki athugasemd við að skipulagstillagan verði auglýst skv. 31. gr. skipulagslaga, þegar tekið hefur verið tillit til ofangreindra athugasemda og ábendinga. Að öðrum kosti ber sveitarstjórn að birta athugasemdir Skipulagsstofnunar með tillögunni á auglýsingatíma. Í auglýsingu skipulagstillögunnar skal þá koma fram að tillagan liggi frammi ásamt athugasemdum Skipulagsstofnunar við hana.

Sigurjón Jóhannsson

